

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2013. gada 26. februārī*

Polīcijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Eiropas apcietināšanas orderis —
Nodošanas procedūras starp dalībvalstīm — Lēmumi, kas pieņemti aizmuguriska procesa iznākumā —
Aizmuguriski piesprieda soda izpilde — Iespēja pārskatīt spriedumu

Lietā C-399/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Constitucional* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 9. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 28. jūlijā, tiesvedībā

Stefano Melloni

pret

Ministerio Fiscal.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*],
palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], L. Bejs Larsens
[*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], A. Ross [*A. Rosas*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],
tiesneši E. Levits, A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], M. Safjans [*M. Safjan*]
(referents) un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 3. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *S. Melloni* vārdā – *L. Casaubón Carles*, abogado,
- *Ministerio Fiscal* vārdā – *J. M. Caballero Sánchez-Izquierdo*,
- Spānijas valdības vārdā – *S. Centeno Huerta*, pārstāve,
- Beļģijas valdības vārdā – *C. Pochet* un *T. Materne*, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – *J. Kemper* un *T. Henze*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

— Itālijas valdības vārdā — *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *G. Palatiello, avvocato dello Stato*,
— Nīderlandes valdības vārdā — *J. Langer* un *C. Wissels*, pārstāvji,
— Austrijas valdības vārdā — *C. Pesendorfer*, pārstāve,
— Polijas valdības vārdā — *M. Szpunar*, pārstāvis,
— Portugāles valdības vārdā — *L. Inez Fernandes*, pārstāvis,
— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — *H. Walker*, pārstāve,
— Eiropas Savienības Padomes vārdā — *P. Plaza García* un *T. Blanchet*, pārstāves,
— Eiropas Komisijas vārdā — *I. Martínez del Peral*, kā arī — *H. Krämer* un *W. Bogensberger*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2012. gada 2. oktobra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 1. lpp.), kas grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI (OV L 81, 24. lpp.; turpmāk tekstā — “Pamatlēmums 2002/584), 4.a panta 1. punktu un nepieciešamības gadījumā — novērtēt tā spēkā esamību. Tāpat tajā nepieciešamības gadījumā tiek lūgts Tiesu pārbaudīt jautājumu, vai dalībvalsts var atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, atsaucoties uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā — “Harta”) 53. pantu tādēļ, ka ir pārkāptas valsts konstitūcijā garantētās attiecīgās personas pamattiesības.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *S. Melloni* un *Ministerio Fiscal* [prokuratūru] jautājumā par Eiropas apcietināšanas ordera, kuru izdevušas Itālijas valsts iestādes, lai izpildītu viņam aizmuguriski piespriesto brīvības atņemšanas sodu, izpildi.

Atbilstošās tiesību normas

Harta

- 3 Hartas 47. panta otrajā daļā ir noteikts:

“Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā. Ikvienai personai ir iespējas saņemt konsultāciju, aizstāvību un pārstāvību.”

- 4 Saskaņā ar Hartas 48. panta 2. punktu:

“Ikvienam apsūdzētajam tiek garantētas tiesības uz aizstāvību.”

5 Hartas 52. panta 3. punktā ir paredzēts:

“Ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas[, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī; turpmāk tekstā – “ECPAK”] garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā Konvencijā noteiktajām tiesībām. Šis noteikums neliedz Savienības tiesībās paredzēt plašāku aizsardzību.”

6 Hartas 53. pantā ar virsrakstu “Aizsardzības līmenis” ir paredzēts šādi:

“Nekas no šajā Hartā noteiktā nav interpretējams kā tāds, kas ierobežo vai negatīvi ietekmē cilvēktiesības un pamatbrīvības, kuras atzītas attiecīgās to piemērošanas jomās Savienības tiesību aktos un starptautiskajās tiesībās, kā arī starptautiskās konvencijās, kurām pievienojusies [Eiropas] Savienība vai visas dalībvalstis, tostarp [ECPAK] un dalībvalstu konstitūcijās.”

Pamatlēmumi 2002/584 un 2009/299

7 Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums groza [negroza] pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.”

8 Minētā pamatlēmuma 5. pants sākotnējā versijā bija izteikts šādi:

“Izpildes dalībvalsts tiesībās var noteikt, ka izpildes tiesu iestāde izpilda Eiropas apcietināšanas orderi ar šādiem nosacījumiem:

1) ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai izpildītu sodu vai piemērotu drošības līdzekli, kas piespriests aizmuguriski, un ja pavēste nav tikusi tieši izsniegta attiecīgajai personai vai ja tā citādi nav informēta par tiesas sēdes vietu un laiku un tāpēc nolēmums pieņemts aizmuguriski, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka izsniegšanas tiesu iestāde sniedz garantijas, ko uzskata par pietiekamām, lai garantētu personai, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ka tai būs iespēja lūgt lietas atkārtotu iztiesāšanu izsniegšanas dalībvalstī un ka tā tiks tiesāta klātienē;

[..].”

9 Pamatlēmumā 2009/299 tika precizēti Eiropas apcietināšanas ordera izpildes atteikuma iemesli, ja attiecīgā persona nav piedalījies tiesas procesā. Tā preambulas 1.–4., kā arī 10. apsvērumā ir noteikts:

“(1) Apsūdzētas personas tiesības personiski piedalīties lietas izskatīšanā tiesā ir iekļautas tiesībās uz taisnīgu tiesu, kas noteiktas [ECPAK] 6. pantā, kā to interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa. Tiesa ir deklarējusi arī to, ka apsūdzētās personas tiesības personiski piedalīties lietas izskatīšanā tiesā nav absolūtas un ka, ar konkrētiem nosacījumiem, apsūdzētā persona drīkst, skaidri paužot savu brīvu gribu vai klusējot, nepārprotami atteikties no minētajām tiesībām.

(2) Dažādos pamatlēmumos, ar ko īsteno tiesu iestāžu galīgo nolēmumu savstarpējas atzišanas principu, jautājums par aizmuguriskiem nolēmumiem nav risināts konsekventi. Šis konsekvences trūkums varētu sarežģīt tiesu iestāžu darbu un kavēt to sadarbību.

- (3) [...] Ar Pamatlēmumu 2002/584/TI [...] izpildes iestādei ir atļauts prasīt, lai izsniegšanas tiesu iestāde sniedz apstiprinājumu, ko uzskata par piemērotu, lai garantētu personai, par kuru izdots Eiropas apcietināšanas orderis, ka tai būs iespēja lūgt lietas atkārtotu izskatīšanu izsniegšanas dalībvalstī un ka tā tiks tiesāta klātienē. Par šādu apstiprinājumu piemērotību lēmums ir jāpieņem izpildes iestādei, un tādēļ ir grūti precīzi zināt, kad izpilde var tikt atteikta.
- (4) Tādēļ ir nepieciešams noteikt skaidrus un kopīgus pamatojumus aizmugurisku nolēmumu neatzīšanai. Šā pamatlēmuma mērķis ir precizēt šādus kopīgus pamatojumus, lai dotu izpildes iestādēm iespēju izpildīt nolēmumu, kaut arī persona tiesā nav piedalījusies personiski, vienlaikus pilnīgi ievērojot personas tiesības uz aizstāvību. Šis pamatlēmums nav paredzēts, lai reglamentētu veidu un metodes, tostarp procesuālās prasības, kas tiek izmantotas, lai sasniegtu šajā pamatlēmumā minētos rezultātus, un tos nosaka katras dalībvalsts tiesību aktos.

[..]

- (10) Aizmuguriska nolēmuma atzīšanu un izpildi nedrīkstētu atteikt, ja attiecīgā persona, zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, bija pilnvarojusi juriskonsultu aizstāvēt viņu tiesā un minētais juriskonsults patiesi aizstāvēja attiecīgo personu minētajā tiesā, nodrošinot praktisku un efektīvu juridisko palīdzību. Šajā sakarā vajadzētu būt vienai, vai juriskonsultu izvēlējusies, iecēlusi un apmaksājusi attiecīgā persona vai arī šo juriskonsultu iecēlusi un apmaksājusi valsts, tādā izpratnē, ka attiecīgā persona būtu apzināti izvēlējusies, ka tiesas izskatīšanā to pārstāv juriskonsults, nevis tā pati piedalās personiski. [..]”

- 10 Pamatlēmuma 2009/299 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts šādi:

“1. Šā pamatlēmuma mērķi ir stiprināt to personu procesuālās tiesības, pret kurām ierosināta krimināllieta, veicināt tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās un jo īpaši uzlabot tiesu nolēmumu savstarpēju atzīšanu dalībvalstīs.

2. Ar šo pamatlēmumu nemaina pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas noteikti [ES] Līguma [versijā pirms Lisabonas līguma] 6. pantā, tostarp personu, pret kurām ierosināta krimināllieta, tiesības uz aizstāvību, un tas neskar nekādus [dalībvalstu] tiesu iestāžu pienākumus šajā sakarā.”

- 11 Ar Pamatlēmuma 2009/299 2. pantu tika atcelts Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punkts un tajā tika ieviests 4.a pants par aizmuguriskiem nolēmumiem, kurš izteikts šādi:

“1. Tāpat izpildes tiesu iestāde drīkst atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas izdots, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, ja nolēmums pieņemts aizmuguriski, izņemot gadījumus, kad Eiropas apcietināšanas orderī norādīts, ka saskaņā ar turpmākām izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos paredzētām procesuālajām prasībām attiecīgā persona:

a) vai nu savlaicīgi:

- i) saņēma pavēsti un tādējādi tika informēta par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts nolēmums, vai ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par minētās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu;

un

- ii) tika informēta par to, ka nolēmums var tikt pieņemts aizmuguriski;

vai arī

- b) zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu juriskonsultu aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais juriskonsults patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā;

vai arī

- c) ir saņēmusi nolēmumu un, būdama skaidri informēta par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā personai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais nolēmums varētu tikt atcelts;

- i) ir skaidri paziņojusi, ka neapstrīd nolēmumu;

vai

- ii) attiecīgajā termiņā nav lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību;

vai arī

- d) nav saņēmusi nolēmumu, bet:

- i) nolēmums personai tiks izsniegts tūlīt pēc nodošanas un persona tiks skaidri informēta par viņas tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā viņai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais nolēmums varētu tikt atcelts;

un

- ii) tiks informēta par termiņu, kādā jāpieprasa šāda lietas atkārtota izskatīšana vai pārsūdzība, kā minēts atbilstīgajā Eiropas apcietināšanas orderī.

[..]”

- 12 Pamatlēmuma 2009/299 8. panta 1.–3. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2011. gada 28. martam izpildītu šā pamatlēmuma prasības.

2. Šo pamatlēmumu no 1. punktā minētās dienas piemēro aizmugurisku nolēmumu atzīšanai un izpildei.

3. Ja dalībvalsts, pieņemot šo pamatlēmumu, paziņo, ka tai ir nopietni iemesli uzskatīt, ka tā līdz 1. punktā minētajai dienai nevarēs izpildīt šā pamatlēmuma prasības, šo pamatlēmumu vēlākais no 2014. gada 1. janvāra piemēro to aizmugurisko nolēmumu atzīšanai un izpildei, kurus pieņem minētās dalībvalsts kompetentās iestādes. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 13 Ar 1996. gada 1. oktobra rīkojumu *Audiencia Nacional* [Valsts tiesas] Kriminālietu palātas (Spānija) pirmā sekcija atzina par pamatotu *S. Melloni* nodošanu Itālijai, lai viņš tur tiktu tiesāts par faktiem, kas izklāstīti apcietināšanas orderos Nr. 554/1993 un Nr. 444/1993, kurus *Tribunale di Ferrara*

[Ferraras tiesa] (Itālija) izdevusi attiecīgi 1993. gada 13. maijā un 15. jūnijā. Pēc tam, kad viņš tika atbrīvots pret drošības naudu ESP 5 000 000 apmērā, kas samaksāta 1996. gada 30. aprīlī, *S. Melloni* aizbēga, līdz ar to viņš nevarēja tikt nodots Itālijas iestādēm.

- 14 Ar 1997. gada 27. marta lēmumu *Tribunale di Ferrara* konstatēja *S. Melloni* nepiedalīšanos tiesas procesā un nolēma, ka paziņojumi kopš šī brīža tiks darīti zināmi advokātiem, kurus tas bija pilnvarojis un norīkojis. Ar šīs pašas tiesas 2000. gada 21. jūnija spriedumu, kurš vēlāk tika apstiprināts ar *Corte d'appello di Bologna* [Boloņas apelācijas tiesas] (Itālija) 2003. gada 14. marta spriedumu, *S. Melloni* aizmuguriski tika piespriests 10 gadu cietumsods par ļaunprātīgu uzņēmuma novešanu līdz bankrotam. Ar 2004. gada 7. jūnija nolēmumu *Corte suprema di cassazione* [Augstākās kasācijas tiesas] (Itālija) piektā palāta noraidīja *S. Melloni* advokātu iesniegto [kasācijas] sūdzību. 2004. gada 8. jūnijā *Corte d'appello di Bologna* Republikas ģenerālprokurors izsniedza Eiropas apcietināšanas orderi Nr. 271/2004, lai izpildītu *Tribunale di Ferrara* piespiesto sodu.
- 15 Pēc Spānijas policijas veiktā *S. Melloni* aresta 2008. gada 1. augustā *Juzgado Central de Instrucción nº 6* [Izmeklēšanas tiesa Nr. 6] (Spānija) ar 2008. gada 2. augusta rīkojumu nolēma minētā Eiropas apcietināšanas ordera izskatīšanu nodot *Audiencia Nacional* Krimināllietu palātas pirmajai sekcijai.
- 16 *S. Melloni* iebilda pret viņa nodošanu Itālijas varas iestādēm, norādot, pirmkārt, ka apelācijas tiesvedības laikā viņš bija iecēlis citu advokātu, nevis tos divus, kas viņu pārstāvēja, un atsaucis iepriekšējiem izsniegto pilnvaru un ka, neskatoties uz viņu atsaukšanu, šīs iestādes turpināja paziņojumus adresēt šiem diviem advokātiem. Otrkārt, viņš apgalvoja, ka Itālijas procesuālajās tiesībās neesot paredzēta iespēja pārsūdzēt aizmuguriski piespiesto sodu un ka tādējādi Eiropas apcietināšanas orderis šajā gadījumā esot izpildāms tikai ar nosacījumu, ka Itālijas Republika garantē iespēju pārsūdzēt viņu notiesājošo spriedumu.
- 17 Ar 2008. gada 12. septembra rīkojumu *Audiencia Nacional* Krimināllietu palātas pirmā sekcija nolēma nodot *S. Melloni* Itālijas varas iestādēm, lai izpildītu sodu, kuru viņam bija piespriedusi *Tribunale di Ferrara* kā ļaunprātīgas uzņēmuma novešanas līdz bankrotam izpildītājam, uzskatot, ka, pirmkārt, nav pierādīts, ka prasītāja ieceltie advokāti kopš 2001. gada būtu pārtraukuši viņu pārstāvēt, un, otrkārt, ka viņa tiesības uz aizstāvību ir ievērotas, jo viņš par tiesvedības norisi zināja iepriekš, aizmuguriska procesa situācijā nokļūstot brīvprātīgi, un savai pārstāvībai un aizstāvībai bija norādījis divus advokātus, kuri šādā statusā iestājās tiesvedībā pirmajā instancē, apelācijā un kasācijā, tādējādi izsmēlot savus tiesiskās aizsardzības līdzekļus.
- 18 *S. Melloni Tribunal Constitucional* [Konstitucionālajā tiesā] iesniedza “recurso de amparo” (konstitucionālo sūdzību) par šo rīkojumu. Pamatojot šo sūdzību, viņš apgalvoja, ka esot netieši pārkāptas absolūtās prasības, kas izriet no Spānijas konstitūcijas 24. panta 2. punktā norādītajām tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu. Faktiski esot radīts apdraudējums būtiskam taisnīga procesa saturam cilvēka cieņai kaitējošā veidā un tas izrietot no piekrišanas nodot viņu valstīm, kuras sevišķi smaga nozieguma gadījumā likumīgi ļauj piespriest sodu aizmuguriski, notiesātās personas nodošanu nepakļaujot nosacījumam, ka tā var apstrīdēt šo sodu, lai saglabātu savas tiesības uz aizstāvību.
- 19 Ar 2008. gada 18. septembra rīkojumu *Tribunal Constitucional* pirmā sekcija atzina “recurso de amparo” par pieņemamu un nolēma atlikt 2008. gada 12. septembra rīkojuma izpildi, un ar 2011. gada 1. marta rīkojumu *Tribunal Constitucional* [tiesas] plēnums piekrita izskatīt šo prasību.
- 20 Iesniedzējtiesa piekrit, ka tā savā 2000. gada 30. marta spriedumā 91/2000 ir atzinusi, ka pamattiesību saistošais saturs tiek sašaurināts, ja tās ir paredzētas *ad extra*, jo tikai pamata un svarīgākās prasības var saistīt ar Spānijas konstitūcijas 24. pantu un [tikai tās var] būt “netiešas” neatbilstības konstitūcijai konstatējuma pamatā. Tomēr šī tiesa uzskata, ka Spānijas tiesas nolēmums piekrist personas nodošanai valstīm, kuras sevišķi smaga nozieguma gadījumā likumīgi ļauj piespriest sodu aizmuguriski, notiesātās

personas nodošanai neparedzot nosacījumu, ka tā var apstrīdēt šo sodu, lai saglabātu savas tiesības uz aizstāvību, ir “netiešs” tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu prasību pārkāpums un būtisks taisnīga procesa satura apdraudējums cilvēka cieņai kaitējošā veidā.

- 21 Šī tiesa atgādina, ka šī valsts judikatūra ir piemērojama arī ar Pamatlēmumu 2002/584 ieviestajai nodošanas procedūrai divu iemeslu dēļ, proti, pirmkārt, tāpēc, ka notiesātas personas nodošanai paredzētais nosacījums ir neatņemami saistīts ar konstitucionālo tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu būtisko saturu un, otrkārt, apstākļi, ka šī pamatlēmuma 5. panta 1. punktā, toreiz spēkā esošajā redakcijā, bija paredzēta iespēja, ka Eiropas apcietināšanas ordera, kurš izsniegts, lai izpildītu aizmuguriski piespriestu sodu, izpildi var pakļaut “izpildes dalībvalsts tiesību” nosacījumam, tostarp, ka “izsniegšanas tiesu iestāde sniedz garantijas, ko uzskata par pietiekamām, lai garantētu personai, attiecībā uz kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ka tai būs iespēja lūgt atkārtotu lietas iztiesāšanu izsniegšanas dalībvalstī, ar kuru tiktu nodrošinātas tās tiesības uz aizstāvību, un ka tā tiks tiesāta klātienē” (*Tribunal Constitucional* 2006. gada 5. jūnija spriedums 177/2006).
- 22 Visbeidzot, iesniedzējtiesa atgādina, ka tās 2009. gada 28. septembra spriedumā 199/2009 tā apmierināja “recurso de amparo”, kas ticis iesniegts par rikojumu, ar kuru sniegta piekrišana izdot attiecīgo personu Rumānijai, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, kas ticis izsniegts, lai izpildītu aizmuguriski noteiktu 4 gadu cietumsodu, un tajā nebija tikusi minēta prasība, saskaņā ar kuru attiecīgajai notiesāšanai vajadzētu būt pārskatāmāi. Sakarā ar to aplūkojamajā spriedumā tika noraidīti *Audiencia Nacional* argumenti, ka notiesāšana patiesībā neesot veikta aizmuguriski, ņemot vērā, ka prasītājs bija pilnvarojis advokātu, kurš ieradās tiesā kā tā galvenais aizstāvis.
- 23 *Tribunal Constitucional* uzskata, ka grūtības rada tas, ka ar Pamatlēmumu 2009/299 tika svītrots Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punkts un tajā ieviests jauns 4.a pants. Taču minētajā 4.a pantā tika aizliegts “atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas izdots, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, ja nolēmums pieņemts aizmuguriski”, ja ieinteresētā persona, “zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, bija pilnvarojusi [sevis] vai valsts ieceltu juriskonsultu aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais juriskonsults patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā”. Iesniedzējtiesa norāda, ka lietā, kas ir šīs konstitucionalitātes pārbaudes tiesvedības pamatā, ir pierādīts, ka *S. Melloni* bija pilnvarojis divus advokātus, kuri bauda viņa uzticību un kuriem *Tribunale di Ferrara* paziņoja par turpmāku tiesvedības norisi, tādējādi viņš par to esot zinājis. Šī pati tiesa uzskata arī par pierādītu, ka šie abi advokāti tiesvedības laikā prasītāju patiešām aizstāvēja gan pirmajā instancē, gan nākamajās tiesvedībās apelācijas un kasācijas procesā.
- 24 *Tribunal Constitucional* uzskata, ka tādējādi rodas jautājums, vai Pamatlēmums 2002/584 neļauj Spānijas tiesām *S. Melloni* nodošanu pakļaut nosacījumam, ka ir jābūt iespējai pārskatīt attiecīgo notiesāšanu.
- 25 Šajā sakarā iesniedzējtiesa noraida *Ministerio Fiscal* argumentu, saskaņā ar kuru lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu neesot jāiesniedz, jo Pamatlēmums 2009/299 pamatlietā neesot piemērojams *ratione temporis*. Tās priekšmets esot nevis noteikt, vai ar 2008. gada 12. septembra rikojumu ir vai nav ievērots Pamatlēmums 2009/299, bet gan, vai ar to netieši tiek pārkāptas Spānijas konstitūcijas 24. panta 2. punktā aizsargātās tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu. Tāpat šis pats pamatlēmums esot jāņem vērā, lai noteiktu šo tiesību saturu, kas rada *ad extra* sekas, jo tā ir daļa no Savienības tiesībām, kas bija piemērojamas minētā rikojuma atbilstības konstitūcijai izvērtēšanas laikā. To ņemšanu vērā nosakot arī princips, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstoši pamatlēmumiem (skat. 2005. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-105/03 *Pupino*, Krājums, I-5285. lpp., 43. punkts).

26 Ņemot vērā šos apsvērumus, *Tribunal Constitucional* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Pamatlēmuma 2002/584/TI 4.a panta 1. punkts spēkā esošajā redakcijā, kas izriet no Pamatlēmuma 2009/299/TI, ir interpretējams tādējādi, ka ar to netiek atļauts valsts tiesu iestādēm minētajā tiesību normā paredzētajos gadījumos pakļaut Eiropas apcietināšanas ordera izpildi nosacījumam, ka jābūt iespējai pārskatīt attiecīgo sodu, lai nodrošinātu ieinteresētās personas tiesības uz aizstāvību?
- 2) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai Pamatlēmuma 2002/584/TI 4.a panta 1. punkts atbilst prasībām, kas izriet no [...] Hartas 47. pantā noteiktajām tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un lietas taisnīgu izskatīšanu, kā arī minētās Hartas 48. panta 2. punktā garantētajām tiesībām uz aizstāvību?
- 3) Gadījumā, ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša, vai Hartas 53. pants, interpretējot to sistēmiski kopā ar Hartas 47. un 48. pantā atzītajām tiesībām, ļauj dalībvalstij pakļaut personas, attiecībā uz kuru pieņemts aizmugurisks nolēmums, izdošanu nosacījumam, ka ir jābūt iespējai sodu pārskatīt [ordera] izsniegšanas valstī, tādējādi piešķirot šīm tiesībām augstāku aizsardzības pakāpi par to, kāda ir noteikta Eiropas Savienības tiesībās, lai nepieļautu tādu interpretāciju, kas ierobežo vai negatīvi ietekmē šīs dalībvalsts konstitūcijā atzītās pamattiesības?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 27 Daži lietas dalībnieki, kas iesniedza apsvērumus Tiesā, apgalvo, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu esot jāuzskata par nepieņemamu tādēļ, ka Pamatlēmuma 2002/584 4.a pants neesot piemērojams *ratione temporis* prasītāja pamatlietā izdošanas procesam. Tie norāda, ka 2000. gada 12. septembris, kurā *Audiencia Nacional* izdeva rīkojumu, ar kuru tā nolemj izdot šo personu Itālijas valsts iestādēm, ir agrāks par datumu, kurā beidzās Pamatlēmuma 2009/299 transponēšanas termiņš, proti, 2011. gada 28. marts, kas noteikts tā 8. panta 1. punktā. Tie arī norāda, ka turklāt katrā ziņā Itālijas Republika esot izmantojusi iespēju, kura tai ir piedāvāta šī paša 8. panta 3. punktā, atlikt Pamatlēmuma 2009/299 piemērošanu attiecībā uz Itālijas kompetento iestāžu pieņemto aizmugurisko nolēmumu atzīšanu un izpildi līdz 2014. gada 1. janvārim. Tātad Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punkts turpina regulēt Spānijas iestāžu veiktās *S. Melloni* nodošanas Itālijas iestādēm nosacījumus.
- 28 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā noteiktās procedūras ietvaros tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, un cik atbilstīgi ir Tiesai tās uzdotie jautājumi. Līdz ar to gadījumā, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (it īpaši skat. Tiesas 2011. gada 8. septembra spriedumu apvienotajās lietās no C-78/08 līdz C-80/08 *Paint Graphos* u.c., Krājums, I-7611. lpp., 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Pieņēmums, ka valsts tiesas uzdotie prejudiciālie jautājumi ir atbilstoši, var tikt noraidīts tikai izņēmuma gadījumos, ja ir acīmredzams, ka [šajos] jautājumos lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Paint Graphos* u.c., 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 30 Šajā lietā nav acīmredzami, ka iesniedzējtiesas lūgtajai Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta interpretācijai nebūtu nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu vai ka tā attiektos uz hipotētisku problēmu.
- 31 Kas attiecas uz minētā pamatlēmuma 4.a panta piemērošanu *ratione temporis*, jānorāda, pirmkārt, ka jau Pamatlēmuma 2009/299 8. panta 2. punkta tekstā ir noteikts, ka no 2011. gada 28. marta to “[..] piemēro aizmugurisku nolēmumu atzīšanai un izpildei”, nekādā veidā nenošķirot [tos] atkarībā no tā, vai šie lēmumi ir pieņemti pirms vai pēc šī datuma.
- 32 Gramatisko interpretāciju apstiprina tas, ka, tā kā Pamatlēmuma 2002/584 4.a pants ir jāuzskata par procesuālajiem noteikumiem (pēc analogijas skat. 2004. gada 1. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-361/02 un C-362/02 *Tsapalos* un *Diamantakis*, Krājums, I-6405. lpp., 20. punkts, kā arī 2008. gada 12. augusta spriedumu lietā C-296/08 PPU *Santesteban Goicoechea*, Krājums, I-6307. lpp., 80. punkts), tas ir piemērojams prasītāja pamatlietā nodošanas procedūrai, kas vēl nav pabeigta. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru procesuālie noteikumi principā tiek piemēroti visām lietām, kas tiek izskatītas datumā, kurā tie stājas spēkā, – atšķirībā no materiāltiesiskajiem noteikumiem, kas parasti tiek interpretēti kā tādi, kas neattiecas uz situācijām, kas notikušas pirms to stāšanās spēkā (it īpaši skat. 1981. gada 12. novembra spriedumu apvienotajās lietās no 212/80 līdz 217/80, *Meridionale Industria Salumi* u.c., *Recueil*, 2735. lpp., 9. punkts; 2007. gada 28. jūnija spriedumu lietā C-467/05 *Dell’Orto*, Krājums, I-5557. lpp., 48. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Santesteban Goicoechea*, 80. punkts).
- 33 Otrkārt, apstākļi, ka Itālijas Republika ir atzinusi, ka tā ir izmantojusi Pamatlēmuma 2009/299 8. panta 3. punktā piedāvāto iespēju atlikt līdz 2014. gada 1. janvārim tā piemērošanu attiecībā uz Itālijas kompetento iestāžu pieņemto aizmugurisko nolēmumu atzīšanu un izpildi, nevar izraisīt šī lūguma sniegt prejudiciālo nolēmumu nepieņemamību. No lēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka, interpretējot Spānijas konstitūcijā atzītās pamattiesības atbilstoši Spānijas Karalistes ratificētajiem starptautiskajiem līgumiem, iesniedzējtiesai ir jāņem vērā atbilstošās Savienības tiesību normas, lai noteiktu šīs konstitūcijas 24. panta 2. punktā garantēto tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu būtisko saturu.
- 34 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka *Tribunal Constitucional* iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

Par pirmo jautājumu

- 35 Ar pirmo jautājumu *Tribunal Constitucional* būtībā jautā, vai Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neatļauj izpildes tiesu iestādei šajā tiesību normā paredzētajos gadījumos Eiropas apcietināšanas ordera, kas ir izsniegts, lai izpildītu sodu, izpildi pakļaut nosacījumam, ka izsniegšanas dalībvalstī jābūt iespējai pārskatīt aizmuguriski piespriesto sodu.
- 36 Jāatgādina, ka minētā pamatlēmuma mērķis – kā it īpaši izriet no tā 1. panta 1. un 2. punkta, kā arī no tā preambulas 5. un 7. apsvēruma – ir aizvietot daudzpusējo izdošanas sistēmu starp dalībvalstīm ar to personu, kas ir notiesātas vai turētas aizdomās, nodošanas starp tiesu iestādēm sprieduma izpildei vai kriminālvajāšanas veikšanai sistēmu, un šī pēdējā minētā sistēma ir balstīta uz savstarpējas atzīšanas principu (skat. 2013. gada 29. janvāra spriedumu lietā C-396/11 *Radu*, 33. punkts).

- 37 Tādējādi ar šo Pamatlēmumu 2002/584, ieviešot jaunu, vienkāršotu un iedarbīgāku, notiesāto vai par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, ir mēģināts atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu dalībvalstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp tām (iepriekš minētais spriedums lietā *Radu*, 34. punkts).
- 38 Saskaņā ar minētā Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 2. punktu dalībvalstīm principā ir jāizpilda Eiropas apcietināšanas orderis. Atbilstoši šī pamatlēmuma normām dalībvalstis var atteikties izpildīt šādu orderi tikai tā 3. pantā paredzētajos obligātos neizpildīšanas gadījumos, kā arī tā 4. un 4.a pantā uzskaitītajos fakultatīvos neizpildīšanas gadījumos. Turklāt izpildes tiesu iestāde var pakļaut Eiropas apcietināšanas ordera izpildi tikai minētā pamatlēmuma 5. pantā noteiktajiem nosacījumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Radu*, 35. un 36. punkts).
- 39 Lai noteiktu Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta piemērošanas jomu, kas ir šī jautājuma priekšmets, ir jāaplūko tā saturs, sistēma un mērķis.
- 40 No Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta formulējuma izriet, ka tajā ir paredzēts fakultatīvs pamats tāda Eiropas apcietināšanas ordera, kas izdots, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, ja nolēmums pieņemts aizmuguriski, neizpildei. Šai iespējai ir četri izņēmumi, kad izpildes tiesu iestādei nav iespēju atteikt attiecīgā Eiropas apcietināšanas ordera izpildi. No tā izriet, ka 4.a panta 1. punkts nepieļauj šajos četros gadījumos, ka izpildes tiesu iestāde uz aizmuguriski notiesātās personas nodošanu attiecinātu nosacījumu par iespēju pārskatīt notiesājošo spriedumu šīs personas klātbūtnē.
- 41 Šādu Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta gramatisku interpretāciju apstiprina šīs normas sistēmas analīze. Pamatlēmuma 2009/299 mērķis ir, pirmkārt, atcelt Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punktu, kurš ar noteiktiem nosacījumiem atļauj Eiropas apcietināšanas ordera, kas ir izdots, lai izpildītu aizmuguriski piespriestu soda, izpildi pakļaut nosacījumam, ka izsniegšanas dalībvalstī tiks garantēta atkārtota lietas izskatīšana tiesā ieinteresētās personas klātbūtnē, un, otrkārt, aizvietot šo normu ar 4.a pantu. Tālāk ar to ir ierobežota iespēja atteikt šāda ordera izpildi, nosakot – kā ir norādīts Pamatlēmuma 2009/299 preambulas 6. apsvērumā – “nosacījumus, saskaņā ar kuriem aizmuguriska nolēmuma atzīšanu un izpildi nedrīkstētu atteikt”.
- 42 It īpaši Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā būtībā ir paredzēts, ka, ja aizmuguriski notiesāta persona laikus zināja par paredzēto procesu un ja tā tika informēta, ka nolēmums var tikt pieņemts aizmuguriski, vai ja, zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, tā bija pilnvarojusi juriskonsultu aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, tad izpildes tiesas iestādei ir jānodod šī persona un šī nodošana nevar būt atkarīga no iespējas lietu izskatīt atkārtoti viņas klātbūtnē izsniegšanas dalībvalstī.
- 43 Šādu šī 4.a panta interpretāciju apstiprina arī Savienības likumdevēja izvirzītie mērķi. Gan no Pamatlēmuma 2009/299 preambulas 2.–4. apsvēruma, gan no tā 1. panta izriet, ka Savienības likumdevējs, pieņemot šo tiesību aktu, ir paredzējis atvieglot tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, uzlabojot tiesu nolēmumu divpusējo atzīšanu dalībvalstīs, kādēļ tika saskaņoti aizmuguriski taisīto nolēmumu neatzīšanas pamatojumi. Kā it īpaši tiek uzsvērts preambulas 4. apsvērumā, Savienības likumdevējs, definējot šos kopīgos pamatojumus, vēlējās dot “izpildes iestādēm iespēju izpildīt nolēmumu, kaut arī persona tiesā nav piedalījusies personiski, vienlaikus pilnīgi ievērojot personas tiesības uz aizstāvību”.
- 44 Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 65. un 70. punktā, Savienības likumdevēja izvēlētais risinājums izsmelot šos gadījumus, kad Eiropas apcietināšanas ordera, kas izsniegts, lai izpildītu aizmugurisku nolēmumu, izpilde būtu jāuzskata par tādu, kas neapdraud tiesības uz aizstāvību, nepieļauj saglabāt iespēju izpildes tiesu iestādei pakļaut šo izpildi nosacījumam, ka ir jābūt iespējai pārskatīt attiecīgo notiesāšanu, lai garantētu attiecīgās personas tiesības uz aizstāvību.

- 45 Kas attiecas uz iesniedzējtiesas norādīto argumentu, ka pienākums ievērot LES 6. pantā ietvertās pamattiesības atļauj izpildes tiesu iestādēm atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, tostarp gadījumos, kas ir paredzēti Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punktā, ja attiecīgā persona nevar lūgt lietas atkārtotu izskatīšanu, jāuzsver, ka šis arguments faktiski liek uzdot jautājumu par Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta saderību ar Savienības tiesību sistēmā aizsargājamām pamattiesībām, kas ir otrā jautājuma priekšmets.
- 46 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj izpildes tiesu iestādei šajā normā norādītajos gadījumos Eiropas apcietināšanas ordera, kas izdots, lai izpildītu sodu, izpildi pakļaut nosacījumam, ka aizmuguriski piespriesto sodu var pārskatīt izsniegšanas dalībvalstī.

Par otro jautājumu

- 47 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai par Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta atbilstību prasībām, kas izriet no Hartas 47. pantā paredzētajām tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kā arī no Hartas 48. panta 2. punktā garantētajām tiesībām uz aizstāvību.
- 48 Jāatgādina, ka saskaņā ar LES 6. panta 1. punktu Savienība atzīst Hartā, “kurai ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem”, izklāstītās tiesības, brīvības un principus.
- 49 Kas attiecas uz Hartas 47. pantā paredzēto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību un uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kā arī tās 48. panta 2. punktā garantēto tiesību uz aizstāvību apjomu, jāprecizē, ka, lai gan apsūdzētās personas tiesības personīgi piedalīties tiesas procesā ir būtiska daļa no tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu, šīs tiesības nav absolūtas (it īpaši skat. 2012. gada 6. septembra spriedumu lietā C-619/10 *Trade Agency*, 52. un 55. punkts). Apsūdzētais var tiešā veidā vai klusējot atteikties no [šīm tiesībām] ar nosacījumu, ka šī atteikšanās ir nepārprotama, ka tā ietver minimālās garantijas atkarībā no tās nozīmības un ka tā nekaitē nevienai no nozīmīgām sabiedrības interesēm. It īpaši tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu pārkāpums nav pierādīts tad, ja, lai gan apsūdzētā persona nav piedalījusies personīgi tiesas sēdē, tā ir bijusi informēta par tiesas sēdes datumu un vietu vai to pārstāvēja juriskonsults, kuru viņa šai sakarā bija pilnvarojusi.
- 50 Šī Hartas 47. panta un 48. panta 2. punkta interpretācija atbilst to tiesību apjomam, kuras ECPAK 6. panta 1. un 3. punktā garantētajām tiesībām ir atzītas Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā (it īpaši skat. ECT 2001. gada 14. jūnija spriedumu lietā *Medenica* pret Šveici, prasības pieteikums Nr. 20491/92, 56.–59. punkts; 2006. gada 1. marta spriedumu lietā *Sejdovic* pret Itāliju, prasības pieteikums Nr. 56581/00, *Recueil des arrêts et décisions* 2006-II, 84., 86. un 98. punkts, kā arī 2012. gada 24. aprīļa spriedumu lietā *Haralampiev* pret Bulgāriju, prasības pieteikums Nr. 29648/03, 32. un 33. punkts).
- 51 Turklāt jānorāda, ka ar Pamatlēmumu 2009/299 veiktās Eiropas apcietināšanas orderu, kas izdoti, lai izpildītu aizmuguriska procesa iznākumā pieņemtus nolēmumus, izpildes nosacījumu saskaņošanas mērķis – kā norādīts tā 1. pantā – ir stiprināt to personu procesuālās tiesības, pret kurām ierosināta krimināllieta, veicināt tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, un it īpaši uzlabot tiesu nolēmumu savstarpēju atzīšanu dalībvalstīs.
- 52 Tādējādi Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā ir paredzēti nosacījumi, kad var uzskatīt, ka attiecīgā persona brīvprātīgi un nepārprotami ir atteikusies piedalīties tiesvedībā, tādējādi Eiropas apcietināšanas ordera, kas izsniegts, lai izpildītu sodu personai, kas tikusi notiesāta aizmuguriski, izpildi vairs nevar pakļaut nosacījumam, ka tai jānodrošina iespēja piedalīties lietas atkārtotā izskatīšanā viņas klātbūtnē izsniegšanas dalībvalstī. Tas tā ir gadījumā, kad – kā minēts 1. punkta a) apakšpunktā – ieinteresētā persona neieradās uz tiesas sēdi, kaut gan tā bija saņēmusi

pavēsti vai oficiālu informāciju par minētās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, vai arī gadījumā, kad – kā norādīts 1. punkta b) apakšpunktā – attiecīgā persona, zinādama par paredzēto tiesvedību, apzināti ir izvēlējusies, lai viņu pārstāvētu advokāts, tā vietā, lai pati ierastos uz tiesas sēdi. Kas attiecas uz 1. punkta c) un d) apakšpunktu, tajos ir noteikti gadījumi, kuros izpildes tiesu iestādei ir jāizpilda Eiropas apcietināšanas orderis, pat ja ieinteresētajai personai ir tiesības uz lietas atkārtotu izskatīšanu, proti, ja šajā apcietināšanas orderī ir norādīts vai nu tas, ka ieinteresētā persona nav lūgusi pārskatīt spriedumu jaunā tiesvedībā, vai – ka tā tiks skaidri informēta par viņas tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu.

- 53 Ņemot vērā iepriekš minēto, jākonstatē, ka ar Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punktu netiek pārkāptas nedz tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un uz lietas taisnīgu izskatīšanu, nedz attiecīgi Hartas 47. pantā un 48. panta 2. punktā garantētās tiesības uz aizstāvību.
- 54 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz otro jautājumu jāatbild, ka Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts atbilst no Hartas 47. panta un 48. panta 2. punkta izrietošajām prasībām.

Par trešo jautājumu

- 55 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Hartas 53. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj izpildes dalībvalstij aizmuguriski notiesātas personas nodošanu pakļaut nosacījumam, ka šo notiesājošo spriedumu var pārsūdzēt izsniegšanas dalībvalstī, lai novērstu kaitējumu tās konstitūcijā garantētajām tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu un tiesībām uz aizstāvību.
- 56 Šajā sakarā iesniedzējtiesa vispirms norāda uz interpretāciju, saskaņā ar kuru Hartas 53. pants atļauj vispārīgā veidā dalībvalstij piemērot konstitūcijā garantēto pamattiesību aizsardzības standartu, ja tas ir augstāks nekā no Hartas izrietošais, un vajadzības gadījumā iebilst pret Savienības tiesību normu piemērošanu. Šāda interpretācija dalībvalstij it īpaši ļautu Eiropas apcietināšanas ordera, kas ir izsniegts, lai izpildītu aizmuguriski taisītu spriedumu, izpildī pakļaut nosacījumiem, kuru mērķis ir novērst tās konstitūcijā atzīto pamattiesību ierobežojošu vai tām kaitējošu interpretāciju, pat ja šādu nosacījumu piemērošanu nepieļauj Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts.
- 57 Šādai Hartas 53. panta interpretācijai nevar piekrist.
- 58 Šāda Hartas 53. panta interpretācija kaitētu Savienības tiesību pārākuma principam, jo ar to dalībvalstij tiktu atļauts likt šķēršļus Hartai pilnībā atbilstošu Savienības tiesību aktu piemērošanai, ja ar tiem netiek ievērotas šīs valsts konstitūcijā garantētās pamattiesības.
- 59 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu, kas ir Savienības tiesību sistēmas būtiskā pazīme (skat. 1991. gada 14. decembra atzinumu 1/91, *Recueil*, I-6079. lpp., 21. punkts, un 2011. gada 8. marta atzinumu 1/09, 65. punkts), apstāklis, ka dalībvalsts atsauca uz savām tiesībām, pat konstitucionāla rakstura normām, neietekmē Savienības tiesību iedarbību šīs valsts teritorijā (šajā ziņā tostarp skat. 1970. gada 17. decembra spriedumu lietā 11/70 *Internationale Handelsgesellschaft*, *Recueil*, 1125. lpp., 3. punkts, un 2010. gada 8. septembra spriedumu lietā C-409/06 *Winner Wetten*, Krājums, I-8015. lpp., 61. punkts).
- 60 Protams, Hartas 53. pants apstiprina, ka, ja Savienības tiesību aktā ir prasīts veikt valsts īstenojošos pasākumus, valsts iestādes un tiesas joprojām var piemērot savus valsts standartus pamattiesību aizsardzībai, ja vien šāda piemērošana nekaitē nedz Hartā paredzētajam aizsardzības līmenim, kā to interpretē Tiesa, nedz Savienības tiesību pārākumam, vienotībai un efektivitātei.

- 61 Tomēr, kā izriet arī no šī sprieduma 40. punkta, Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punktā dalībvalstīm netiek sniegta iespēja atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, ja ieinteresētā persona atrodas vienā no četrām tajā paredzētajām situācijām.
- 62 Turklāt jāatgādina, ka Pamatlēmums 2009/299, ar kuru Pamatlēmumā 2002/584 tika iekļauta iepriekš minētā norma, tika pieņemts, lai atvieglotu grūtības, kas rodas aizmuguriski pieņemtu nolēmumu savstarpējā atzīšanā, kuras izraisa dalībvalstīs pastāvošās atšķirības pamattiesību aizsardzībā. Šajā sakarā ar šo pamatlēmumu tiek saskaņoti Eiropas apcietināšanas ordera izpildes nosacījumi aizmuguriski notiesājoša sprieduma gadījumā, kas atspoguļo starp visām dalībvalstīm panākto vienošanos par to, kāda ir aizmuguriski notiesāto personu, attiecībā uz kurām ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, procesuālo tiesību piemērojama atbilstoši Savienības tiesībām.
- 63 Līdz ar to atļaut dalībvalstij atsaukties uz Hartas 53. pantu, lai pakļautu aizmuguriski notiesātas personas nodošanu nosacījumam, kas nav paredzēts Pamatlēmumā 2009/299, ka notiesājošo spriedumu var pārskatīt izsniegšanas dalībvalstī, lai novērstu kaitējuma nodarīšanu tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu un tiesībām uz aizstāvību, ko garantē izpildes dalībvalsts konstitūcija, nozīmētu, ka tiktu pārkāpti, apšaubot ar šo pamatlēmumu definēto pamattiesību aizsardzības standarta vienotību, [tiesiskās] palāvības un abpusējās atzīšanas principi, kurus ar šo lēmumu ir paredzēts aizsargāt, un tādējādi tas apdraudētu minētā pamatlēmuma efektivitāti.
- 64 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu jāatbild, ka Hartas 53. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neļauj dalībvalstīm aizmuguriski notiesātas personas nodošanu pakļaut nosacījumam, ka šo notiesājošo spriedumu var pārskatīt izsniegšanas dalībvalstī, lai izvairītos no kaitējuma tās konstitūcijā garantētām tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu un tiesībām uz aizstāvību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 65 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kas grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI, 4.a panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj izpildes tiesu iestādei šajā normā norādītajos gadījumos Eiropas apcietināšanas ordera, kas izdots, lai izpildītu sodu, izpildi pakļaut nosacījumam, ka aizmuguriski piespriesto sodu var pārskatīt izsniegšanas dalībvalstī;**
- 2) **Pamatlēmuma 2002/584, kas grozīts ar Pamatlēmumu 2009/299, 4.a panta 1. punkts atbilst no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta un 48. panta 2. punkta izrietošajām prasībām;**
- 3) **Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 53. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neļauj dalībvalstīm aizmuguriski notiesātas personas nodošanu pakļaut nosacījumam, ka šo notiesājošo spriedumu var pārskatīt izsniegšanas dalībvalstī, lai izvairītos no kaitējuma tās konstitūcijā garantētām tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu un tiesībām uz aizstāvību.**

[Paraksti]